

Kustavin kunnan käsityksen ilmaiseminen Kustavin, Pyhärannan, Taivassalon, Vehmaan ja Uudenkaupungin seurakuntien seurakuntajaon muuttamista koskevassa asiassa

Kunnanhallitus 11.03.2024 § 56

Turun arkkihiippakunnan tuomiokapituli on syyskuussa 2023 antanut organisaatiokonsultti Keijo Haaviston tehtäväksi laatia esiselvitys koskien Kustavin, Pyhärannan, Taivassalon ja Vehmaan seurakuntien seurakuntarakenteiden kehittämistä.

Turun arkkihiippakunnan tuomiokapituli on 27.2.2024 päätöksellään § 48 (Diaarinumero DTUR/210/00.01.00/2023) tehnyt Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkkohallitukselle aloitteen Kustavin, Pyhärannan, Taivassalon, Vehmaan ja Uudenkaupungin seurakuntien seurakuntajaon muuttamisesta. Tuomiokapituli esittää aloitteenaan, että Kustavin, Pyhärannan, Taivassalon ja Vehmaan seurakunnat lakkaavat niiden liittyessä Uudenkaupungin seurakuntaan 1.1.2025 lukien niin, että seurakunnan alueena on Kustavin, Pyhärannan, Taivassalon, Vehmaan ja Uudenkaupungin kuntien alue. Laajenevan seurakunnan nimenä on Uudenkaupungin seurakunta.

Asiasta tehdyssä esiselvityksessä on Kustavin osalta nostettu esiin seuraavia huomioita:

”Kustavin seurakunnassa kirkkoherran ja talouspäällikön viranhoito on järjestetty yhteiseksi Taivassalon seurakunnan kanssa. Myös pääosa henkilökunnasta on yhteistä Taivassalon seurakunnan kanssa. Henkilökunta ei selvityksen mukaan koe seurakuntien yhteistä toimintaa ongelmana. Henkilökunta on kuitenkin supistettu minimiin. Sijaisjärjestelyissä on haasteita. Talouspäällikkö on jäämässä eläkkeelle keväällä 2024. Seurakunnan jatkoon vaikuttaa oleellisesti, miten kirkkoherran ja talouspäällikön rekrytoinnissa onnistutaan, mikäli siis kirkkoherranvirka päädyttäisiin täyttämään vakinaisesti”.

”Seurakunnan talous on ollut positiivinen vuodet 2020, 2021 ja 2022. Talous on heikkenemässä vuoden 2023 sote-ratkaisusta johtuvan verotulojen tasonousun jälkeen. Seurakunta alensi veroprosenttia vuodelle 2023 kirkkohallituksen suosituksen mukaisesti. Kustavin seurakunta ei tällä hetkellä täytä kriisiytyvän seurakunnan mittareita talouden osalta. Kustavin seurakunnan talous on kuitenkin riippuvainen Taivassalon seurakunnan kanssa toteutettavasta yhteistyöstä. Jäsenmäärän ja sitä kautta verotulojen pienuudesta johtuen Kustavin seurakunnan talous ei riittäisi omien kirkkolain edellyttämien työntekijöiden palkkaamiseen ja toiminnan toteuttamiseen ilman nykyistä yhteistyötä Taivassalon seurakunnan kanssa. Kustavin seurakunnan kirkollisveroprosentti on 1,8 %, joten kirkollisverossa ei ole merkittävästi nostovaraa. Talouden näkökulmasta on selvää, että Kustavin ja Taivassalon seurakuntien tulevaisuutta tulee keskinäisriippuvuudesta johtuen pohtia saman aikaisesti.”

”Kiinteistöt ovat hyvässä kunnossa. Kirkon lämmityksen muutos ja sähkökorjaukset olivat valmistuneet syksyllä 2023. Luottamusjohto, johtavat viranhaltijat ja henkilöstö eivät selvityksen mukaan pidä liitosneuvottelujen aloittamista ajankohtaisena. Esiselvityksestä käy kuitenkin ilmi, että Kustavin seurakunnan liittäminen muun seurakunnan yhteyteen tulee ajankohtaiseksi viimeistään kuluvan vuosikymmenen lopussa. Mikäli liitossuunta on Uusikaupungin seurakunta, olisi selvittäjän mukaan vakavasti harkittava Kustavin seurakunnan liittämistä

Uudenkaupungin seurakuntaan samaan aikaan Pyhärannan ja Vehmaan seurakuntien kanssa. Toistuvat liitokset rasittavat vastaanottavaa seurakuntaa ja sen henkilöstöä kohtuuttomalla tavalla.”

Kustavin kunnan käsitys asiassa

Kustavin kunnan ja Kustavin seurakunnan yhteistyö ja -toiminta on historiallisesti katsottuna ollut poikkeuksellisen läheistä. Tätä on entisestään vahvistanut Kustavin ja Taivassalon kuntien välisen yhteistyön lisääntymisen ja siitä kumpuava luottamus. Vahva yhteisöllisyys on näkynyt siinä, että raja kunnan ja seurakunnan välillä on ollut lähes huomaamaton.

Kustavin kunnan asukkaat ovat ilmaisseet vahvan pettymyksensä aloitteesta ilmeneviin toimenpiteisiin, koska katsovat niiden loukkaavan yhteisen seurakuntansa oikeuksia, olevan vastoin tuomiokapitulin ilmaisemia arvojaan sekä laajentavan kriisiytyvän seurakunnan kriteerejä myös sellaisiin seurakuntiin, jotka ovat hoitaneet talouttaan ja toimintaansa vastuullisesti.

Organisaatiokonsultti Keijo Haaviston laatimasta esiselvityksestä käy ilmi, että Kustavin kunnan ja Taivassalon kunnan osalta tuomiokapitulin itsensä asettamat kriteerit seurakuntien lakkauttamiselle ja siirtämiselle Uudenkaupungin seurakuntaan eivät miltään osin täyty.

Kustavin kunta esittää syvän huolensa tuomiokapitulin aloitteen valmistelun puutteista sekä siitä, että tuomiokapitulin itsensä asettamat kriteerit kriisiytyvän seurakunnan mittareista, eivät Kustavin seurakunnan osalta miltään osin täyty. Pelkät arvelut siitä, että Kustavin seurakunnan talous tulevina vuosina heikkenisi, ei ole riittävä peruste seurakunnan lakkauttamiselle. Myöskään Kustavin ja Taivassalon seurakuntien hyvin toimineesta yhteistyöstä ei perustetta saa, vaikka sitä kutsuisi ”keskinäisriippuvuudeksi”.

Kustavin seurakunnan taloudellinen tilanne on hyvä, kiinteistöt ovat hyvässä kunnossa, eikä seurakunnalla ole ollut merkittäviä rekrytointivaikeuksia lukuun ottamatta tilanteita, joissa sille ei ole annettu lupaa virkojen täyttämiseen toistaiseksi voimassa olevina.

Kunta ei sinällään ole seurakunnan jäsen, mutta muodostaa sille merkittävän yhteistyökumppanin. Aloitteen tarkoittamalla toimenpiteellä olisi negatiivinen vaikutus myös kunnan elinvoimaisuuteen ja sen vakituisten asukkaiden sekä kesäasukkaiden yhteisöllisyyteen.

Esittelijä

kunnanjohtaja Rauno Peltola

Kunnanjohtajan päätösehdotus

Kustavin kunnanhallitus päättää ilmaista syvän huolensa tuomiokapitulin aloitteen valmistelun kiirehtimisestä sekä Kustavin ja Taivassalon seurakuntien liittämisestä lakkautettaviksi ehdotettaviin seurakuntiin, vaikka ne eivät täytä kriisiytyvän seurakunnan kriteereitä. Esiselvityksestä ilmenevien tietojen ja Turun arkkihiippakunnan tuomiokapitulin perustelujen osalta, Kustavin kunnanhallitus esittää käsityksensä, etteivät ne muodosta laillista tai tarkoituksenmukaista perustetta Kustavin seurakunnan lakkauttamiselle ja siirtämiselle Uudenkaupungin seurakuntaan.

Käsittely kokouksessa Kokouksessa tuotiin esiin, että Kustavin ja Taivassalon seurakunnat kuuluvat Turun alueelliseen keskusrekisteriin sekä, että Kustavin ja Taivassalon asiointisuunta on pääsääntöisesti Kustavintien suuntainen.

Kunnanhallituksen päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Täytäntöönpano